

1054 Budapest, Alkotmány u. 5.

Levélcím: 1245, Budapest 5. Pf. 1036

Telefon: (06-1) 472-8865, **Fax:** (06-1) 472-8860

Ügyszám: Vj/87/2013.

Iktatószám: Vj/87-15/2013.

A Gazdasági Versenyhivatal eljáró versenytanácsa a Kugler Ügyvédi Iroda (eljáró ügyvéd: Dr. K. Zs.; 1062 Budapest, Andrásy út 79.) által képviselt **Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt.** (1133 Budapest, Pozsonyi út 56.) kérelmező összefonódás engedélyezése iránti kérelemére indult versenyfelügyeleti eljárásban, amelyben további ügyfélként részt vett a Sztarinka Csilla és Christian Tauchmann ügyvezetők által képviselt **REMONDIS Magyarország Holding Kft.** (1211 Budapest, Szállító utca 6.) és a Sztarinka Csilla és Christian Tauchmann ügyvezetők által képviselt **Kun Hulladék Kft.** (1211 Budapest, Szállító utca 6.) – tárgyaláson kívül – meghozta az alábbi

h a t á r o z a t o t .

Az eljáró versenytanács engedélyezi, hogy a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. közvetlen egyedüli irányítást szerezzen a REMONDIS Magyarország Holding Kft. és Kun Hulladék Kft. felett.

A határozat felülvizsgálatát az ügyfelek a kézbesítéstől számított harminc napon belül kérhetik a Versenytanácsnál benyújtott, vagy ajánlott küldeményként postára adott keresettel. A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a pert tárgyaláson kívül bírálja el, a felek bármelyikének kérelmére azonban tárgyalást tart, mely kérelmet az ügyfél a keresetlevelében terjesztheti elő.

I n d o k o l á s

I .

A kérelmezett összefonódás

- 1) A Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. (a továbbiakban: MNV) 2013. október 21. napján Üzletrész Adásvételi Szerződést kötött a REMONDIS International GmbH-val a REMONDIS Magyarország Holding Kft. és a Kun Hulladék Kft. üzletrészei 100-100 százalékának megvásárlására.
- 2) Az MNV a Gazdasági Versenyhivatalhoz 2013. november 11-én beérkezett kérelmében a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tptv.) VI. fejezetének rendelkezései alapján az 1) pontban hivatkozott tranzakció engedélyezését kérte.

- 3) A felek az Üzletrész Adásvételi Szerződést 2013. november 28-án – a tranzakcióra vonatkozóan teljesen azonos tartalommal – újra megkötötték, mert meg kellett változtatniuk a tranzakció hatályba léptetési feltételeiben szereplő (a jelen eljárás akkori lezáratlansága miatt nyilvánvalóan nem teljesülő) 2013. november 29-i határidőt.
- 4) A kérelmezett összefonódás a vállalkozások közötti összefonódások ellenőrzéséről szóló 139/2004/EK tanácsi rendelet alapján nem bejelentés-köteles [lásd 24) pont]. Az összefonódás engedélyezésére Magyarországon kívül más ország versenyhatósága előtt nem indult eljárás.

II.

Az összefonódás résztvevői

Az RMH-csoport

- 5) A REMONDIS Magyarország Holding Kft. és az általa, valamint az általa egy-egy további vállalkozással közösen irányított vállalkozások kommunális hulladékgazdálkodási tevékenységet és ahhoz kapcsolódó egyéb tevékenységeket végeznek több magyarországi településen.
- 6) A Kun Hulladék Kft. 2014. május 31-ig érvényes hulladékgazdálkodási engedéllyel rendelkezik begyűjtésre és szállításra, jelenleg azonban nem végez semmiféle operatív tevékenységet. A Kun Hulladék Kft. más vállalkozás felett nem rendelkezik irányítási joggal.
- 7) A REMONDIS Magyarország Kft. és az általa egyedül irányított vállalkozások, valamint a Kun Hulladék Kft. (a továbbiakban együtt: RMH-csoport) – csoporton belüli forgalom nélkül számított - 2012. évi nettó árbevétele, továbbá a REMONDIS Magyarország Kft. és más vállalkozások által közösen irányított vállalkozások 2012. évi nettó árbevételének fele együttesen meghaladta az 500 millió forintot.

Az MNV

- 8) Az MNV a Magyar Állam által alapított egyszemélyes részvénytársaság, amely az állami vagyonról szóló 2007. évi CVI. törvény (a továbbiakban: Vagyontörvény) 3. § (1) bekezdésének a) pontja alapján – ellenkező rendelkezés hiányában – a Magyar Államot megillető tulajdonosi jogok gyakorlója. Ennek keretében a Vagyontörvény 23. § (1) bekezdése alapján az MNV az állami vagyont maga kezeli (közvetlen kezelésű vállalkozások), vagy szerződés – így különösen bérlet, haszonbérlet, megbízás – alapján központi költségvetési szervnek, természetes vagy jogi személynek, vagy jogi személyiséggel nem rendelkező gazdálkodó szervezetnek hasznosításra átengedi.
- 9) Az MNV-hez tartozó jelentősebb vállalkozások az MVM Zrt, a Magyar Posta Zrt., a Szerencsejáték Zrt., a MÁV Zrt., illetve az alapvetően személyszállítási és ehhez kapcsolódó szolgáltatásokat nyújtó Volánbusz Zrt. és regionális közlekedési társaságok

(közúti személyszállítás). Szintén jelentősnek tekinthetők az MNV-hez tartozó vízközmű szolgáltatók (DMRV Zrt., DRV Zrt., ÉDV Zrt., ÉRV Zrt., TRV Zrt.). Az MNV portfóliójában a fenti társaságokon túl számos, az alábbi főbb területeken tevékenykedő vállalkozás is található:

- kulturális cégek (múzeumok, színházak, koncertszervező cégek);
- filmes társaságok;
- mezőgazdasági társaságok;
- megváltozott munkaképességű munkavállalókat foglalkoztató társaságok;
- egészségügyi intézmények;
- környezetvédelmi cégek.

- 10) Az MNV-hez tartozó vállalkozások közül az MNV többségi tulajdonában lévő ATEV Fehérjefeldolgozó Zrt. és az általa irányított ATEV Logisztikai Kft. (a továbbiakban együtt: ATEV-csoport) az országban keletkezett állati melléktermékek begyűjtésével, valamint ártalmatlanításával és feldolgozásával foglalkozik. Az ATEV-csoport kommunális hulladékgazdálkodási tevékenységet nem folytat.
- 11) Az MNV 100 százalékos tulajdonában lévő Radioaktív Hulladékokat Kezelő Közhasznú Nonprofit Kft. fő tevékenysége a radioaktív hulladékok és kiégett nukleáris üzemanyagok kezelése, tárolása és végleges elhelyezése, mely tevékenységet más vállalkozás Magyarországon területén nem folytathat.
- 12) Az MNV portfóliójába tartozó további vállalkozások nem végeznek az RMH-csoport tevékenységéhez kapcsolódó tevékenységeket.
- 13) Az MNV és az általa közvetlenül kezelt, többségi tulajdonában lévő vállalkozások a 2012. évben együttesen több mint 15 milliárd forint nettó árbevétel érték el. Ezen belül azok a vállalkozások, amelyek üzleti tervének az elfogadása az MNV hatáskörébe tartozik, a 2012. évben együttesen szintén 15 milliárd forintot meghaladó nettó árbevétel érték el.

III.

Az engedélykérelmi kötelezettség

Összefonódás

- 14) A Tpv 23. § (1) bekezdés b) pontja szerint vállalkozások összefonódása jön létre, ha egy vállalkozás irányítást szerez további egy vagy több, tőle független vállalkozás felett.
- 15) A Tpv. 23. § (2) bekezdés a) pontja alapján közvetlen irányítással rendelkezik egy vállalkozás, ha a másik vállalkozás többségi szavazatot biztosító üzletrészeivel rendelkezik.
- 16) Az adott esetben az MNV az 1) pont szerinti Üzletrész Adásvételi Szerződéssel egyidejűleg megszerzi a REMONDIS Magyarország Holding Kft. és a Kun Hulladék Kft. üzletrészeinek 100-100 százalékát, ami az előzőek alapján – mint több, az összefonódást

megelőzően is egy vállalkozáscsoportba (RMH-csoport) tartozó vállalkozás feletti közvetlen egyedüli irányításszerzés – vállalkozások Tpv. 23. § (1) bekezdés b) pontja szerinti összefonódásának minősül.

- 17) Megjegyzi az eljáró versenytanács, hogy a kérelem alapját képező 2013. október 21-i Üzletrész Adásvételi Szerződés 2013. november 28-i újra kötése a jelen eljárás menetét nem befolyásolja. Az új szerződés ugyanis nem változtatta meg a feleknek az összefonódás tartalmára vonatkozó eredeti akaratgyezségét [lásd 3) pont], ami a Versenytanács gyakorlata [lásd Vj/29-019/2013. számú határozat 31)-33) pontok] szerint szükséges és elégséges feltétele annak, hogy az irányítási jog megszerzése időpontjának, egyben az engedély iránti kérelem benyújtására vonatkozó határidő kezdőnapjának az akaratgyezség létrejöttének eredeti időpontja minősüljön.

Küszöbértékek

- 18) A Tpv. 24. § (1) bekezdés szerint a vállalkozások összefonódásához a Gazdasági Versenyhivaltól engedélyt kell kérni, ha valamennyi érintett vállalkozáscsoport [26. § (5) bekezdés], valamint az érintett vállalkozáscsoportok tagjai és más vállalkozások által közösen irányított vállalkozások előző üzleti évben elért nettó árbevétele együttesen a tizenötmilliárd forintot meghaladja, és az érintett vállalkozáscsoportok között van legalább két olyan vállalkozáscsoport, melynek az előző évi nettó árbevétele a vállalkozáscsoport tagjai és más vállalkozások által közösen irányított vállalkozások nettó árbevételével együtt ötszázmillió forint felett van. A Tpv. 27. § (5) bekezdés alapján a közösen irányított vállalkozások nettó árbevételét egyenlő arányban kell megosztani az azt irányító vállalkozások között.
- 19) A Tpv. 15. § (1) bekezdése szerint nem függetlenek az egy vállalkozáscsoportba tartozó – egymással a (2) bekezdés szerinti irányítási kapcsolatban álló – vállalkozások. A Tpv. 15. § (3) bekezdése szerint ugyanakkor függetlennek kell tekinteni azokat az állami vagy helyi önkormányzati többségi tulajdonban lévő vállalkozásokat, amelyek piaci magatartásuk meghatározásában önálló döntési joggal rendelkeznek [27. § (3) bekezdés]. A hivatkozott 27. § (3) bekezdés értelmében az állami vagy helyi önkormányzati többségi tulajdonban lévő érintett vállalkozások nettó árbevételének kiszámításánál azt a gazdasági egységet alkotó vállalkozást kell számításba venni, amely piaci magatartásának meghatározásában önálló döntési joggal rendelkezik.
- 20) A gazdasági egység a Tpv. 15. § (2) bekezdése szerinti vállalkozáscsoport fogalmán belül értelmezhető. Az állami többségi tulajdonban lévő vállalkozások a Tpv. 15. § (2) bekezdés szerinti vállalkozás-csoportot alkotnak ugyan, azon belül azonban az önálló döntési joggal rendelkező vállalkozások (vállalkozás-csoportok) elkülönülnek, és gazdasági egységeket alkotnak (lásd a Versenytanács Tpv-tel kapcsolatos elvi jelentőségű döntései 2012. év 15.5.). Ebből az eljáró versenytanács álláspontja szerint az is következik, hogy az önálló döntési joggal nem rendelkező többségi állami tulajdonú vállalkozások a tulajdonosi jogok gyakorlójával (adott esetben: az MNV-vel) együtt alkotják azt a Tpv. 26. § (5) bekezdése szerinti érintett vállalkozáscsoportot, amelynek nettó árbevételét a tulajdonosi jogok gyakorlója által megvalósított összefonódás esetén figyelembe kell venni. Másként, az eljáró versenytanács a Tpv. 26. § (5) bekezdése szerinti érintett vállalkozáscsoport

fogalmát a Tpvt. 27. § (3) bekezdésére figyelemmel értelmezte akként, hogy a Tpvt. 15. § (3) bekezdése alkalmazása esetén (tehát állami vagy önkormányzati többségi tulajdonú vállalkozás esetében) a Tpvt. 15. § (2) bekezdése szerinti vállalkozás-csoporton belül érintett vállalkozás-csoportnak az a Tpvt. 27. § (3) bekezdése szerinti gazdasági egység minősül, amely a Tpvt. 15. § (3) bekezdése szerinti önálló döntéshozatali jogosítvánnyal rendelkezik.

- 21) A Versenytanács gyakorlata szerint, ha az üzleti terv elfogadásához az állam többségi tulajdonosi jogai gyakorlójának jóváhagyása szükséges, akkor az adott vállalkozásnak nincs önálló döntési joga (lásd Versenytanács Tpvt.-vel kapcsolatos elvi jelentőségű döntései 2012. év 15.4.).
- 22) Az előzőek alapján az MNV többségi tulajdonában lévő azon vállalkozások, amelyek üzleti tervének elfogadásához az MNV jóváhagyása szükséges, és így nincs önálló döntési joguk, az MNV-vel együtt a jelen összefonódás egyik érintett vállalkozáscsoportját alkotják. Ezen érintett vállalkozáscsoport és az RMH-csoport (mint az összefonódással érintett másik vállalkozáscsoport) – Tpvt. 27. § (5) bekezdésének figyelembe vételével számított – 2012. évi együttes nettó árbevétele meghaladta a 15 milliárd forintot, és azon belül mindkét vállalkozáscsoporté az 500 millió forintot, ezért a kérelmezett összefonódáshoz a Gazdasági Versenyhivatal engedélye szükséges.
- 23) Megjegyzi az eljáró versenytanács, hogy nem látta szükségesnek az MNV-hez tartozó valamennyi vállalkozás esetében annak vizsgálatát, hogy azok önálló döntési joggal rendelkeznek-e. Ennek eldöntése ugyanis az engedélykérési kérés kötelezettség¹ fennállása mellett az összefonódás engedélyezhetősége szempontjából is közömbös, mert az összefonódásnak a teljes MNV portfólió figyelembe vétele esetén sem lennének káros versenyhatásai [lásd 29)-34) pontok].²
- 24) Az összefonódás a Tanács vállalkozások közötti összefonódások ellenőrzéséről szóló 139/2004/EK rendelet alapján nem minősül közösségi léptékűnek, mert az RMH-csoporthoz a Tpvt. 27. § (5) bekezdésének figyelembevételével kapcsolódó 2012. évi nettó árbevétel nem érte el 250 millió eurót, ami a fenti rendelet 1. cikke (2) bekezdésének b) pontja alapján önmagában kizárja a közösségi léptéket.

IV.

Az összefonódás értékelése

- 25) A Tpvt. 30. §-ának (2) bekezdése szerint a Gazdasági Versenyhivatal nem tagadhatja meg az engedély megadását, ha – az (1) bekezdésben foglaltakat figyelembe véve – az

---

¹ A Versenytanács a Vj-109/2012. számú határozatában megállapította, hogy az MNV többségi tulajdonában lévő Nemzeti Infokommunikációs Szolgáltató Zrt. nem rendelkezik önálló döntési joggal, mely helyzet jelenleg is fennáll. A vállalkozás 2012. évi nettó árbevétele meghaladta a 15 milliárd forintot, ami az MNV oldaláról önmagában megalapozza az engedélykérési kötelezettséget.

² Lásd. Vj-3/2012. sz ügyben hozott határozat 17) pont.

összefonódás nem csökkenti jelentős mértékben a versenyt az érintett piacon, különösen gazdasági erőfölény létrehozása vagy megerősítése következményeként.

- 26) A Tpvt. eddigi alkalmazási tapasztalatai alapján a Versenytanács az összefonódásoknak az érintett vállalkozáscsoportok tekintetében jelentkező horizontális-, vertikális-, portfólió- és konglomerátum hatásait vizsgálja [lásd a Gazdasági Versenyhivatal Elnökének és a Versenytanács Elnökének 3/2009. számú Közleménye (a továbbiakban: Közlemény) 12. pontját].
- 27) A Tpvt. 14. §-a értelmében az érintett piacot a megállapodás tárgyát alkotó áru és a földrajzi terület figyelembevételével kell meghatározni. Az érintett termékpiac meghatározásakor a megállapodás tárgyát alkotó árun túlmenően figyelembe kell venni az azt – a felhasználási célra, az árra, a minőségre és a teljesítés feltételeire tekintettel – ésszerűen helyettesítő árukat (keresleti helyettesíthetőség), továbbá a kínálati helyettesíthetőség szempontjait. Földrajzi piacként azt a földrajzi területet kell számításba venni, amelyen kívül a) a fogyasztó, illetve az üzletfél nem, vagy csak számottevően kedvezőtlenebb feltételek mellett tudja az árut beszerezni, vagy b) az áru értékesítője nem, vagy csak számottevően kedvezőtlenebb feltételek mellett tudja az árut értékesíteni.
- 28) Az összefonódással érintett piacoknak minősülnek mindazok a piacok, amelyeken az összefonódás valamely (akár közvetlen, akár közvetett) résztvevője piaci tevékenységet fejt ki. Érdemben azonban csak azon érintett piacok vizsgálata szükséges, amelyekre nézve a fenti 26) pont szerinti versenyhatások fennállhatnak.

Az összefonódás hatásainak értékelése

Horizontális hatások

- 29) Az összefonódásnak horizontális összefüggésben azokon az érintett piacokon lehet hatása a gazdasági versenyre, amelyek azonos (eladói vagy vevői) oldalán az összefonódásban résztvevő mindkét vállalkozáscsoport (ténylegesen vagy potenciálisan) jelen van.
- 30) Az eljáró versenytanács álláspontja szerint az RMH-csoport által végzett kommunális hulladékgazdálkodási tevékenység és az MNV-hez tartozó vállalkozások által végzett állati termék begyűjtési és ártalmatlanítási, valamint radioaktív hulladékkezelési szolgáltatás különböző árupiacokhoz tartozik. Ily módon az RMH-csoport tevékenysége nincs átfedésben az MNV-hez tartozó vállalkozások jelenlegi tevékenységi körével, ezért az összefonódás következtében horizontális hatással nem kell számolni.

Vertikális hatás

- 31) Egy összefonódásnak akkor lehetnek vertikális hatásai, ha az érintett vállalkozáscsoportok a termelési-értékesítési lánc egymást követő fázisaiban tevékenykednek, ami megteremtheti az érdekeltséget arra, hogy az egyik (vagy mindkét) piacon jelentékeny piaci erővel rendelkező vállalkozáscsoport ezt a piaci erőt kihasználja, azaz valamely (vagy

mindkét) piacon versenyt korlátozó magatartást folytasson, lezárva az adott piacot (pl. szerződéskötéstől való indokolatlan elzárkózással, árprés révén stb.).

- 32) Az MNV csoporthoz tartozó FŐKEFE Rehabilitációs Foglalkoztató Ipari Nonprofit Kft. háztartásokban használatos kefétermékeket és seprűket, építőipari keféket (kátrányozó kefe, hajómosó kefe, kézi kannamosó kefe), hulladékgazdálkodásban nem felhasználható ablakmosó keféket, hullámpala mosó keféket és csőcsonttisztító keféket gyárt. A FŐKEFE a kérelmező legjobb tudomása szerint egyetlen szemétszállító vagy hulladékszállító cég részére sem értékesít kefe, seprű vagy egyéb termékeket, melyre figyelemmel az eljáró versenytanács az RMH-csoportnak az MNV irányítása alá kerüléséből adódó vertikális versenyproblémát nem azonosított.

Portfólió hatás

- 33) A portfólió hatás az összefonódás révén létrejövő vállalkozáscsoport által gyártott (forgalmazott) áruk körének bővüléséből adódik. Ez különösen akkor járhat káros versenyhatásokkal, ha egymást kiegészítő (azonos vevők által vásárolt) áruk gyártói (forgalmazói) kerülnek egy vállalkozáscsoportba. Ebben az esetben ugyanis, ha az egyik vállalkozáscsoport valamely áru(k) piacán magas piaci részesedéssel rendelkezik, akkor az összefonódás következtében bővülő vállalkozáscsoport más áru(k) piacán képes lehet versenykorlátozó magatartás (pl. árukapcsolás) érvényesítésére.
- 34) Az összefonódás révén az MNV-hez tartozó vállalkozások tevékenységi köre bővül az RMH-csoport kommunális hulladékgazdálkodási tevékenységével. Ezen tevékenységek és az MNV-hez tartozó vállalkozások tevékenységi köre között azonban nem volt azonosítható olyan kapcsolat, amely alapján káros portfólió-hatással kellene számolni.

Konglomerátum-hatás

- 35) Konglomerátum-hatásról akkor beszélhetünk, ha – jóllehet külön-külön vizsgálva egyetlen érintett piacon sem jön létre vagy erősödik meg gazdasági erőfölényes helyzet – összességében számottevően javul a vállalkozáscsoport vagyoni, pénzügyi illetve jövedelmi helyzete.
- 36) Az RMH-csoport jelenleg egy jelentős tőkeerejű nemzetközi vállalkozáscsoportba tartozik, mire tekintettel az eljáró versenytanács álláspontja szerint káros konglomerátum-hatással az összefonódás következtében nem kell számolni.

Összegzés

- 37) Mindezek alapján az eljáró versenytanács a Tpv. 77. § (1) bekezdésének a) pontja szerinti határozatában a kérelmezett összefonódást engedélyezte.

V.
Eljárási kérdések

- 38) A Gazdasági Versenyhivatal hatásköre a Tpv. 45. §-án, illetékessége a Tpv. 46. §-án alapul. E rendelkezések értelmében a Gazdasági Versenyhivatal kizárólagos hatáskörrel rendelkezik minden olyan versenyfelügyeleti ügyben, amely nem tartozik a bíróság hatáskörébe (Tpv. 86. §), illetékessége pedig az ország egész területére kiterjed.
- 39) Az eljáró versenytanács határozatát – a Tpv. 73. § (2) bekezdésének alkalmazásával – tárgyalás tartása nélkül hozta meg.
- 40) Az eljáró versenytanács a jelen eljárásban nem alkalmazta a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 72. § (4) bekezdés a) pontja szerinti egyszerűsített döntést, mert az összefonódás révén az állami többségi tulajdonban lévő MNV szerzett irányítást [lásd a Gazdasági Versenyhivatal elnökének és a Versenytanács elnökének 2/2013. számú közleménye 12. i) ii. pontját].
- 41) A kérelmező a Tpv. 62. § (1) bekezdés b) pontja szerinti igazgatási szolgáltatási díjat előzetesen leróta.
- 42) Az eljárást befejező döntést a Tpv. 63. § (3) bekezdésének aa) pontja szerint a hiánytalan kérelem, illetve a Tpv. 68. § (4) bekezdése szerinti hiánypótlás beérkezését követő naptól számított negyvenöt napon belül kell meghozni. A Tpv. 68. § (4) bekezdése szerinti hiánypótlást a kérelmező 2013. november 25-én teljesítette, így az ügyintézési határidő kezdőnapja – figyelemmel a Tpv. 63. § (3) bekezdésére – 2013. november 26. Ennek megfelelően az ügyintézési határidő 2014. január 7.
- 43) Az ügyfeleket megillető jogorvoslati jog a Tpv. 83. § (1) bekezdésén alapul.

Budapest, 2013. december 12.

Dr. Tóth András s.k.
a Versenytanács elnöke
előadó versenytanácstagként eljárva

Váczai Nóra s.k.
versenytanácstag

dr. Szoboszlai Izabella s.k.
versenytanácstag